

**СТРАТЕГІЯ
РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ ПРИРОДНИЧО - ГЕОГРАФІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА ЕКОЛОГІЇ НА ПЕРІОД 2021 - 2025 р.**

**1. ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЗАПОЧАТКУВАННЯ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ**

Діяльність факультету здійснюється відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту», розпорядження Кабінету міністрів України 686-р від 0409.2013 «Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021р.», Статуту університету ім. М. П. Драгоманова, Стратегічної програми розвитку національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова на період до 2024 рр. Напрямами роботи факультету є навчально-методична, науково-дослідна, виховна, профорієнтаційна робота та розвиток міжнародних зв’язків. Основна діяльність викладачів зосереджена на забезпеченні навчального процесу на високому професійному рівні, підготовці навчально-методичних комплексів для закладів вищої освіти та підручників і посібників для вивчення географії та біології у школі. Факультет має міждержавну угоду із Німеччиною щодо проведення іспитів з німецької мови (TEST DAF, TEST AS, ONESET). Викладачі кафедр беруть активну участь у міжнародних стажуваннях (університети ФРН, Республіки Польщі, Румунії) та наукових конференціях. На кафедрах біології та екології здійснюється підготовка аспірантів.

В той же час необхідність створення стратегічної програми розвитку ФПГОЕ визначається потребою чіткого бачення подальшого розвитку факультету, врахування сучасних запитів ринку праці, потребою в орієнтації на європейські науково-освітні аналоги. Стратегія розвитку факультету на 2021–2025 рр. базуватиметься як на вітчизняній, так і європейській новітній методології викладання у вищій школі, що одночасно узгоджується з ключовими постулатами наукової школи Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Головним завданням факультету природничо-географічної освіти та екології повинна стати підготовка висококваліфікованих вчителів природничих дисциплін та фахівців з екології і туризму на принципах міжнародної мобільності з розумінням особливостей сучасних світових тенденцій, здатних до активної творчої професійної і соціальної діяльності.

На факультеті природничо - географічної освіти та екології функціонує сім кафедр: біології (завідувач д.м.н., проф. О. І. Плиска), хімії (завідувач д. біол. н. , проф. І. В. Калінін), екології (завідувач д.біол. н., проф. Н. О. Волошина), географії (завідувач к. геогр. н., доц. В. Г. Щабельська),

іноземних мов (завідувач к. пед. н. , доц. О. О. Яременко- Гасюк), туризму (завідувач к. екон. н. , доц. А. В. Кравченко), психолого-педагогічних дисциплін (завідувач к. пед. н., доц. Л. А. Покась).

Освітня діяльність кафедр факультету природничо-географічної освіти та екології здійснюється за 5 спеціальностями та 9 освітніми програмами на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти і 5 спеціальностями та 6 освітніми програмами на другому (магістерському) рівні.

У 2020–2021 навчальному році загальна чисельність науково-педагогічного персоналу факультету складає 50 осіб, з них — 6 докторів наук, професорів, 35 кандидатів наук, доцентів, що загалом складає 81,6%. Зокрема:

- кафедра біології — 1 доктор наук, професор; 9 кандидатів наук, доцентів;
- кафедра екології — 1 доктор наук, професор, 4 кандидати наук, доценти;
- кафедра хімії — 1 доктор наук, професор, 2 кандидати наук, доценти, 1 доцент без наукового ступеня;
- кафедра географії — 1 доктор наук, професор, 4 кандидати наук, доценти, 2 викладачі без наукового ступеня, навчальний процес також забезпечують 4 сумісники з установ НАН України, серед яких 3 доктори наук і 1 кандидат наук;
- кафедра іноземних мов — 1 доктор наук, 8 кандидатів наук, доцентів, 4 викладачі без ступеня;
- кафедра туризму — 3 кандидати наук, доценти, 1 кандидат наук, асистент, 1 викладач без наукового ступеня;
- кафедра психолого-педагогічних дисциплін — 1 доктор наук, професор, 1 доктор наук, доцент, 3 кандидати наук, доценти.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

З метою формування контингенту студентів факультету природничо-географічної освіти та екології професорсько-викладацькому складу факультету необхідно здійснювати постійний моніторинг ринку праці для з'ясування його потреб з метою оптимізації обсягів підготовки фахівців, посилити агітаційну та профорієнтаційну роботи, розширити стратегічне партнерство із закладами загальної середньої освіти та іншими установами.

Кафедрам забезпечити розширеній зв'язок із громадськістю через сайт факультету, проведення публічних заходів та рекламної діяльності, узгодження освітніх програм із стекіджерами, забезпечити розробку аудіовізуального контенту для YOUTUBE каналу з метою допомоги у

підготовці абітурієнтів у складанні ЗНО з профільних дисциплін, залучати до проведення профорієнтаційної роботи випускників факультету, продовжити проведення Всеукраїнської олімпіади НПУ імені М.П. Драгоманова з хімії, біології, географії для професійної орієнтації абітурієнтів.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Діяльність професорсько-викладацького складу повинна базуватися на наступних засадах:

- поглиблення знань та компетентностей майбутніх фахівців через високий особистісно-професійний потенціал;
- постійний творчий пошук шляхів удосконалення професійної та морально-етичної підготовки фахівців;
- взаємодія і співробітництво, що реалізується на рівні кафедр між викладачами і студентами, між факультетом та іншими підрозділами університету, на всеукраїнському рівні;
- розвиток партнерського співробітництва з відповідними кафедрами і ЗВО, науково-дослідними установами та організаціями, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Докорінні зміни у житті країни зумовлюють необхідність нового підходу до підготовки майбутніх вчителів природничих дисциплін та фахівців з екології та туризму. Необхідно спрямувати роботу кафедр на удосконалення розробки освітніх програм за вимогами сьогодення, формуванні відповідних компетентностей, професійної та академічної кваліфікації. Відповідно необхідно обов'язково здійснювати системний аналіз ринку праці, визначати нормативні освітні компоненти та вибіркові, які вивчаються під час здобуття аналогічних спеціальностей у провідних університетах Європи, забезпечувати співпрацю із стейкхолдерами, здійснювати постійний моніторинг якості навчання через анкетування студентів.

Підвищення якості освітнього процесу на факультеті здійснюється через запровадження технологій інноваційного навчання, оновлення змісту начальних програм, лекцій, практичних занять, семінарів, лабораторних робіт, підготовку та видання сучасних підручників і навчальних посібників.

Стимулювати студентів до розширення баз практик стажування, обміну з провідними європейськими та вітчизняними ЗВО.

4. МЕТОДИЧНЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності факультету повинно базуватися на принципах:

- модернізації та оновлення електронної бази даних методичного забезпечення;
- дослідження ефективності впровадження елементів дистанційного навчання;
- забезпечення новими навчально-методичними комплексами.

Протягом 2021 - 2025 рр.:

- провести акредитацію освітніх програм зі спеціальностей хімія, біологія, географія, екологія та туризм;
- створити наукову школу «Педагогічні професійно-лінгвістичні спеціальності», що дозволять здійснювати підготовку вчителів для ліцеїв, гімназій, колегіумів, здатних викладати природничі дисципліни двома мовами – українською та англійською;
- створити геолого-мінералогічний музей і біологічний музей та отримати кваліфікаційний сертифікат;
- створити навчально-наукову лабораторію екологічного моніторингу;
- здійснювати подальшу розробку та удосконалення вже наявних навчальних робочих програм (силабусів) з нормативних та вибіркових освітніх компонентів з метою узгодження зі змістовими стандартами європейського та світового освітнього простору;
- створити сучасні НМК , що включають широкий спектр методичних рекомендацій та розробок, контрольних робіт, практикумів та практичних завдань(кейсів) тощо з урахуванням інноваційних освітніх технологій;
- здійснювати подальшу підготовку до видання підручників та посібників з фахових дисциплін та інших публікацій навчально-методичного спрямування;
- удосконалювати систему контролю за якістю освіти, шляхом активізації моніторингу проведення лекцій, лабораторних, практичний занять завідувачами кафедр та деканом факультету;
- дотримуватися політики академічної добroчесності всіма учасниками освітнього процесу та продовжити роботу школи Академічної добroчесності шляхом читання відповідних лекцій, семінарів з отримання відповідної інформації;
- активізувати розвиток співпраці із стейкхолдерами для удосконалення формування освітніх програм та навчальних планів;

- забезпечити використання сертифікованих комп’ютерних програм для викладання навчальних дисциплін;
- залучати студентів до участі в конкурсах студентських наукових робіт та олімпіад різного рівня.
- забезпечити виконання програм підвищення кваліфікації викладачів факультету у відповідних установах та організаціях в Україні та закордоном.

5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ТА УПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ.

Факультет забезпечує розвиток фундаментальних наукових досліджень і прикладних розробок, що створює інвестиційно привабливий імідж університету.

Серед пріоритетів науково-дослідницької роботи факультету повинні бути:

- інтеграція досліджень і розробок кафедр у національний і міжнародний науковий простір, розвиток науково-інноваційної діяльності;
- активізація роботи викладачів із отримання грантів на наукові дослідження;
- підвищення наукового та професійного рівня професорсько-викладацького складу за рахунок захистів 5 кандидатських та 2 докторських дисертацій;
- збільшення кількості наукових заходів, що проводяться на базі факультету та розширення участі у вітчизняних та міжнародних наукових програмах, семінарах, симпозіумах, круглих столах, присвячених сучасним проблемам науки і освіти;
- збільшення публікацій за рахунок їх видання у фахових українських та міжнародних наукових журналах, що індексуються у наукометричних базах Web of Science та Scopus;
- для продовження контракту визначити для професорсько-викладацького складу наступну кількість друкованої продукції:
  - 2 наукові статті в українських фахових журналах, 1 стаття у Web of Science або Scopus, 1 підручник за три роки — для доктора наук;
  - 2 наукові статті в українських фахових журналах, 1 стаття у Web of Science або Scopus протягом року, підручник або навчально-методичний посібник протягом 2-х років для кандидатів наук, доцентів;

- 2 фахові статті в українських фахових журналах та 1 стаття у Web of Science або Scopus для осіб, які не мають наукового ступеня.
- організація та забезпечення постійного підвищення кваліфікації, безперервного оновлення теоретичних та практичних знань викладачів з метою удосконалення професійних знань, навичок і вмінь;
- співпраця з провідними установами та навчальними закладами з метою удосконалення системи дистанційної освіти;
- здійснення заходів щодо залучення провідних фахівців, науковців та керівників шкіл, організацій, підприємств до проведення навчального процесу;
- проведення постійно діючого наукового семінару із залученням науковців з інших ЗВО у тому числі в on-line режимі;
- рецензування авторефератів, монографій, підручників, посібників та іншої навчальної літератури;
- забезпечення мотивації до активної наукової роботи студентів, аспірантів і молодих вчених через розвиток наукових товариств та залучення їх до наукових досліджень;
- організація дискусійного клубу студентів задля обговорення результатів науково-пошукової роботи студентів;
- наукове співробітництво з українськими та закордонними ЗВО;
- проходження кожним викладачем факультету тренінгів з написання освітніх програм, які організує Національне агентство з забезпечення якості освіти.

6. ІНТЕГРАЦІЯ У МІЖНАРОДНІЙ ОСВІТНІЙ ТА НАУКОВИЙ ПРОСТІР

Інтеграція у міжнародний освітній та науковий простір передбачає:

- продовження роботи за міжнародним проектом щодо проведення іспитів з німецької мови TEST DAF, TEST AS, ONESET;
- розширення географії міжнародного партнерства через підписання договорів про міжнародне співробітництво з освітніми закладами та науковими установами НАН України;
- залучення іноземних спеціалістів з хімії, біології та географії для підготовки студентів за освітньо-професійними програмами «Хімія–іноземна мова», «Біологія–іноземна мова», «Географія–іноземна мова» для викладання навчальних дисциплін у закладах загальної середньої освіти англійською мовою;
- впровадження програми подвійний диплом з іноземними ЗВО;

- залучення науковців, фахівців зарубіжних ЗВО для проведення тематичних лекцій, курсів, майстер-класів для студентів;
- забезпечення стажування викладачів в іноземних ЗВО через систему on-line;
- обмін магістерськими програмами із провідними українськими та зарубіжними установами в рамках реалізації програм спільного і подвійного дипломів.

7. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ІНФОРМАЦІЮ щодо ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Основним завдання факультету природничо-географічної освіти екології маютьстати:

- розширення переліку баз практик підприємств- роботодавців;
- збір, узагальнення аналіз і надання студентам інформації щодо кадрових переваг та вимог , що пред'являються претендентам на ту чи іншу посаду;
- проведення щорічних ярмарок вакансій, презентацій шкіл та підприємств (для студентів кафедр екології та туризму), що сприяють працевлаштуванню студентів та випускників;
- надання через сайт факультету у рубриці «Сторінка стейкхолдера» інформації щодо вакансій;
- розширення діапазону роботи із обдарованими дітьми через фахові Олімпіади, конкурси наукових робіт, у тому числі за форматом МАН України з метою залучення їх до навчання в університеті.

8. ПОКРАЩЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО - ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

З метою покращення матеріально-технічної бази факультету забезпечити:

- залучення спонсорських коштів для поліпшення матеріально-технічної бази факультету, зокрема придбання мультимедійної техніки;
- встановлення 10 комп’ютерів в аудиторії 301 з ліцензованим програмним забезпеченням за рахунок коштів, отриманих від проведення іспитів TEST DAF,TEST AS, ONESET.
- проведення своєчасного ремонту аудиторій та лабораторій;
- забезпечення санітарно-гігієнічних умов під час організації навчального процесу;

9. ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ТА РОЗВИТОК СТУДЕНСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Робота педагогічного колективу факультету природничо-географічної освіти та екології спрямована на виховання у студентів національної свідомості, патріотичного ставлення до своєї країни та її інтересів, розвитку інтелекту, культури та ерудиції.

Основним завдання факультету продовжують залишатися:

- проведення роботи спільно з органами студентського самоврядування з патріотичного виховання, відвідування шпиталю, де знаходяться поранені воїни тощо;
- забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до інтересів та можливостей;
- посилення просвітницької роботи з метою дотримання здорового способу життя та протидії поширенню тютюнопаління, наркоманії, СНІДу, туберкульозу та переривання вагітності;
- сприяння роботі студентського самоврядування, підвищення ролі в організації навчально-виховного процесу, вирішення питань поселення й організації студентського життя в гуртожитках.

10. ОСНОВНІ УМОВИ УСПІШНОГО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

У Стратегії запропоновану програма розвитку факультету природничо-географічної освіти та екології на 2021-2025 роки з усіх аспектів навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної діяльності. Запропонована програма буде реалізуватися через:

- злагоджену роботу усіх кафедр з виконання зазначених у ній положень та оптимізації навчально-виховного процесу;
- постійне підвищення викладачами факультету свого професійного рівня, зокрема, за рахунок участі у міжнародних програмах, тренінгах, майстер- класах та наукових семінарах;
- залучення викладачів факультету до експертної роботи у Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти;
- ефективну співпрацю кафедр факультету з іншими кафедрами вітчизняних та зарубіжних ЗВО, науково-методичною радою та навчально-методичним центром НПУ імені М.П. Драгоманова, відділом аспірантури та докторантурі та іншими структурними підрозділами;
- співпрацю з провідними підприємствами , організаціями, установами щодо організації проведення практик, майстер-класів, лекцій та семінарів.

ПРИМІТКА. Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова і, відповідно, факультет природничо-географічної освіти та екології визнає і зараховує виключно формальну

освіту, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей ОП, кваліфікацій і передбачає досягнення здобувачами вищої освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікації, що визначено державою. Дуальна освіта не здійснюється під навчання в НПУ імені Драгоманова у зв'язку із відсутністю нормативної бази на державному рівні.

Обговорено та затверджено на засіданні Вченої ради факультету природничо-географічної освіти та екології 25 січня 2021 року, Протокол 5.